

[Søren Olesen.]

vældig begejstring gik ind for deres nye tanker og de opdagelser, de mente at have gjort, men lærerstanden og skolen som helhed kunne stå ret faglene overfor, hvordan man skulle modtage det, idet man ikke havde nogen samlet objektiv bedømmelse af disse nye tanker. Det blev overladt til den enkelte lærer selv og de enkelte skoler at overveje, hvad man kunne bruge af det, eller om man måske måtte forkaste det. Undertiden kunne det også gå på den måde, at de, der ikke straks kunne tilslutte sig de nye og moderne tanker på psykologiens og opdragelsens område, blev regnet for reaktionære folk, som stod langt tilbage med hensyn til det, som kunne kræves af moderne undervisning og af moderne skoleformer. Her er det, instituttet skulle gøre sin nytte, og jeg er fuldt tilfreds med det, der er udtalt om, at instituttet på objektiv, erfaringsmæssig basis skal optage en række af skolens vigtige problemer til behandling og nærmere undersøgelse, og jeg er også fuldt enig i, at man bør tage de mest nærliggende og praktiske opgaver først og så i anden række gå ind på de ting, der ligger lidt fjernere. Jeg håber, at dette institut skal kunne blive til virkelig støtte for skolen og lærerstanden.

Når instituttet ikke er tilsluttet universitetet, går jeg ud fra, at det netop i nogen grad har sin grund i dette, at der ikke her just er tænkt på teoretisk udformede tanker, men på forsøg og undervisning, man kan sige en prøvelse af de videnskabelige teorier, som kommer frem. Jeg forstår det faktisk sådan, at man stadigvæk ønsker at overlade til universitetet at drive de filosofiske studier angående psykologi og andre forskellige forhold, og derefter kan instituttet tage disse ting op til prøvelse, til forsøg, og det finder jeg er en ret udmærket deling af arbejdet.

Der er nævnt mange opgaver, og de er mere eller mindre vigtige og vil naturligvis blive taget op i den rækkefølge, man finder det mest påkrævet. Vi har forstået det på den måde, at indenfor instituttets ledelse skal de forskellige afdelingsledere være ret frit stillet overfor det område, som de skal beskæftige sig med, og at det bliver direktørens opgave at få hver afdelingsleder sat i gang med det område, som han nu skal

tage sig af, og at han derefter må afvente de resultater, de kommer til, og det finder jeg kan være en ret udmærket arbejdsform.

Derimod kan man jo være lidt mere skeptisk overfor hele tilsynsformen, først det faglige råd og derefter et, vil jeg antage, ret stort repræsentantskab, fordi der vel vil være mange institutioner, som ønsker at komme med, men vi må håbe, at det finder sin form, og at der for de forskellige grene, som får med det at gøre, kan komme et godt samarbejde i stand.

Jeg kunne have lyst til at pege på enkelte af de opgaver, der er nævnt. Man har talt en del om skolekrise, og der er nævnt to opgaver. Den ene er forsøg over undervisningstræthed eller skoletræthed. Det er et område, som ret hurtigt bør tages op til behandling. Det andet område er mærkværdigvis ikke, såvidt jeg har kunnet se, nævnt af andre end Børnesagens Fællesråd, som har udtalt, at man kunne ønske optaget prøvelse af, hvilken betydning praktisk arbejde har i forhold til undervisningen og til børnenes hele indstilling til skolen. Også her er et område, som må undersøges. Tidligere kunne børnene ude på landet og i nogen grad i byerne udenfor skoletiden have arbejde i hjemmet eller andetsteds, hvad der var af stor værdi for dem, for deres opdragelse og deres indstilling til livets forskellige forhold; men dette er faldet bort, efter at undervisningstiden er blevet udvidet. Man har prøvet at indføre enkelte fag i skolen, som i nogen måde skulle erstatte dette arbejde — jeg tænker her på sløjdundervisning og undervisning i husgerning — men det batter meget lidt, og derfor synes jeg, der er grund til også at undersøge dette forhold. Men naturligvis er det ikke meningen, at man skal gå i enkelt-heder.

Hvad omkostningerne angår, ser de meget beskedne ud. Nu er der sikkert mange af os, der har erfaring for, at de hurtigt kan svulme op, og jeg vil derfor gerne give lovforslaget det ønske med på vejen, at man ikke vil tage altfor meget hensyn til de mange henvendelser, der kan komme, og som, hvis de imødekommes, kan få en institution som denne til at vokse altfor hurtigt. Lad os se, hvilke resultater der kommer i løbet af den første tid, før vi skrider til yderligere udvidelser.